

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.742/2016/4.szám

A Szegedi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Bihari Krisztina) által képviselt felperesnek - a dr. Bohács Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2016. április 21. napján kelt 15.P.22.298/2015/15. számú ítélete ellen a felperes 17. és 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezését **részben megváltoztatja** és a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illetéket 191 452 (egyszázkilencvenegyezer-négyszázötvenkettő) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50 000 (ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak az állami adóhatóság felhívására 125 885 (egyszázhuszonötezer-nyolcszáznyolcvanöt) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az alperes a felperes finanszírozási kérelme alapján - a felperes részére történő lízingbeadás céljából - megvásárolta a perben nem álló szállítótól a **(gpjmu forgalmi rendszáma)** forgalmi rendszámú Suzuki SX4 típusú személygépkocsit, majd arra, mint lízingbeadó 2007. december 19. napján pénzügyi lízingszerződést kötött a felperessel, mint lízingbevevővel. A **(kölcso nszerződés jelölése)**. számmal jelölt egyedi szerződés a felperes tőketartozását 2 685 000 Ft-ban, az első lízingdíjat 650 000 Ft-ban, a havonta, összesen 120 hónap futamidő alatt fizetendő lízingdíj részleteket 36 971 Ft-ban, az ún. mértékadó devizanemet CHF-ben, a felperes fizetési kötelezettségének változását eredményező kamat- és árfolyamváltozás („Kamatváltozás I. és Kamatváltozás II.") elszámolási módjaként az ún. fix deviza konstrukciót határozta meg azzal, hogy az egyedi lízingszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező, az alperes lízingtevékenységére vonatkozó **(üzletszabályzat jelölése)**. számú üzletszabályzata (a továbbiakban: Üsz.) tartalmazza. Az üzletszabályzat átvételét, az abban foglaltak megismerését és megértését a felperes a szerződés aláírásával elismerte.

Az Üsz. I.1. pontja a lízingszerződés definícióját az 1996. évi CXII. tv-re utalással határozza meg. Az Üsz.I.7. pontja a fix deviza konstrukció fogalmát rögzíti. Eszerint amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a lízingbevevővel a kamatváltozás I. és II. elszámolása a futamidő végén történik, ha a futamidő alatt nem következik be rendkívüli kamat- és/vagy árfolyamesemény.

Az Üsz.I.10. pontja szerint a lízingdíj magában foglalja a lízingbevevő tőketartozását (a lízingtárgy nettó beszerzési ára) és a tőkére számított áfát, valamint a kamatot és a regisztrációs adót.

Az Üsz. kamatra vonatkozó rendelkezései meghatározzák a mértékadó kamatlábat (a perbeli szerződésre vonatkozóan akként, hogy az a londoni bankközi piacon a svájci frank három havi időtartamra jegyzett, a Reuters Monitor megfelelő oldalán naponta közzétett kínálati referencia kamatláb, azaz 3 havi LONDON InterBank Offered Rate-LIBOR - I.13.c.pont) és a mértékadó kamatláb hatályos referencia értékét (I.15. pont).

A I.17. pont az árfolyam, a I.18. pont pedig a mértékadó árfolyam fogalmát rögzíti.

Az Üsz.I.20.b. pontja „Kamatváltozás II.” (árfolyamváltozás) elnevezéssel a mértékadó árfolyam változásából eredő fizetési kötelezettséget határozza meg.

Az Üsz. II.3. pontja értelmében a lízingbeadó jogosult megváltoztatni a még nem esedékes lízingdíjak összegét, ha a mértékadó kamatláb pénzpiacon kialakult értéke eltér az egyedi lízingszerződésben meghatározott hatályos referencia értéktől, az eltérést a hátralévő lízingdíjak összegét érintő - „Kamatváltozás I.”-nek nevezett - kamatkülönbözetként érvényesítheti.

Az Üsz. VIII.4. pontja szerint rendkívüli árfolyamesemény bekövetkezte esetén a lízingbeadó jogosult az esedékessé vált lízingdíjakra jutó kamatváltozás II-t a rendkívüli árfolyamesemény bekövetkeztét követően a lízingszerződés futamidejének lejártát megelőzően kiterhelni fix deviza konstrukció alkalmazása esetén is.

A II.7. pont értelmében a lízingbeadót a lízingtárgy törzskönyvének és a tulajdonjog átírásához szükséges nyilatkozat kiadásának kötelezettsége terheli a lízingszerződésben foglalt valamennyi kötelezettség teljesítése esetén.

A felperes keresetében a szerződés részleges érvénytelenségére alapítottan kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1 617 302 Ft visszafizetésére, valamint a **(gpjmű forgalmi rendszáma)** forgalmi rendszámú Suzuki SX4 típusú gépjármű törzskönyvének a kiadására. Keresetének indokolásaként előadta, hogy az alperestől nem kapott megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázat viselésére vonatkozóan, ezért érvénytelenek az egyedi szerződésnek a tőketartozás, az első lízingdíj, az összes lízingdíj összegének, a kamatváltoztatás I. és a kamatváltozás II. elszámolási módjának a meghatározására vonatkozó rendelkezései, valamint a „mértékadó devizanem” CHF kitétele. Álláspontja szerint az Üsz. I.18. és az I.20.b. pontjában rögzített szerződési feltételek is érvénytelenek, egyrészt az árfolyamrész alkalmazása miatt, másrészt mert kamatváltozásra vonatkozó szerződési kitételként értelmezhetők, illetve nem világos és nem egyértelmű a megfogalmazásuk abban az esetben, ha azokból az árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettség vezethető le. A szerződés érvénytelenségét eredményezi véleménye szerint a fentiekén túl az is, hogy az összes lízingdíj, valamint a lízingdíj részletek devizában nem kerültek meghatározásra. Levezetett elszámolásában ellenszolgáltatásként a 3 havi CHF LIBOR kamat értékével számolt.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, a finanszírozott tartozás összegének és az egyes lízingdíjrészletek devizában való feltüntetésének hiánya nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét. Érvelése szerint a felek a lízingszerződés valamennyi, a szerződés létrejöttéhez szükséges lényeges feltételében megállapodtak. Állította, az ügyleti kamat mértéke a felperes álláspontjától eltérően nem azonosítható a LIBOR kamattal. Hivatkozása szerint a felperes az árfolyamkockázat viselése körében megfelelő tartalmú tájékoztatást kapott, a lízingszerződés, valamint az annak részét képező üzletszabályzat általa megjelölt rendelkezéseiből - így különösen az Üsz. árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettséget szabályozó I.20.b. pontjából - ugyanis a Kúria 2/2014. számú PJE határozatában írt követelményeknek megfelelően kiolvasható, hogy az árfolyamkockázat viselése korlátlanul, teljes mértékben a felperest terheli. Kiemelte, a gépjármű törzskönyvének kiadására az Üsz.II.7. pontja alapján a szerződésből eredő tartozás teljes kiegyenlítése után kötelezhető, ezért a felperes fennálló tartozására figyelemmel a

kérelem nem teljesíthető.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 140 700 Ft perköltséget, valamint az államnak 133 000 Ft elsőfokú eljárási illetéket. Határozatának indokolásában megállapította, a perbeli lízingszerződés deviza alapú fogyasztói szerződés, amely a Kúria 6/2013. PJE határozata alapján jellegénél fogva nem minősül érvénytelennek. Rámutatott, a lízingszerződés alapján a lízingbeadót terhelő kötelezettség a szerződésben meghatározott dolog használatba adása, míg a lízingbevevőt a lízingdíj fizetésének kötelezettsége terheli, amely egyrészt a lízingtárgy beszerzési árát, másrészt annak lízingbevevő által fizetendő használati díját tartalmazza. Kifejtette, a lízingszerződés lényeges tartalmi eleme ennek megfelelően a lízingtárgy, valamint az ennek ellenszolgáltatásaként fizetendő lízingdíj, ez utóbbinak a Hpt. szerződéskötéskor hatályos II. számú melléklet 10. pontjában meghatározott egyik tartalmi elemeként megjelölt kamat azonban nem azonos a polgári jogi értelemben vett kamat fogalmával, az alatt a használati díj értendő, amelynek a kamat csupán egyik tartalmi eleme. A Kúria 6/2013. PJE határozatának indokolására utalva hangsúlyozta, a szerződés létrejöttét illetve érvényességét nem befolyásolja az a körülmény, hogy az összes lízingdíj illetve a lízingdíj részletek a mértékadó devizanemben nem kerültek meghatározásra.

Rámutatott, az Üsz. I.18. a mértékadó árfolyam, a I.20.b. pedig az árfolyamváltozás módját meghatározó rendelkezések. Nem találta elfogadhatónak azt a felperesi hivatkozást, miszerint a I.20.b. feltétel nem világos és nem érthető, annak tartalmából ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy az ténylegesen a kölcsönbevevő fizetési kötelezettségének árfolyamváltozásból adódó módosulását szabályozza, amelyre a kamatváltozás II. szövegrészt követő - mintegy szinonimaként használt - „árfolyamváltozás” kifejezés is utal.

Alaptalannak ítélte azt a felperesi hivatkozást is, miszerint a szerződés felperes által kifogásolt rendelkezései az árfolyamkockázattal kapcsolatos alperesi tájékoztatás hiánya miatt érvénytelenek. Kiemelte, az egyedi szerződés illetve az Üsz. alperes által megjelölt pontjai (I.7., I.12., I.17., I.18., I.20.b., II.4., III.1.b.) és a VIII. fejezet rendelkezései alapján a felperes számára felismerhető lehetett, hogy a lízingszerződés árfolyamkockázattal jár, az őt terheli, és az is, hogy annak nincs felső határa. Utalt arra, a felperes személyes előadása szerint csupán átfutotta a szerződés rendelkezéseit, a számára nem érthető pontokra rákérdezett ugyan, de azt nem kérte, hogy a szerződést annak aláírása előtt áttanulmányozhassa és jogi szakemberrel tartalmát egyeztesse. Rámutatott, a felperes maga sem állította, hogy az árfolyamkockázat körében az alperes képviselőjétől hitelt érdemlőnek tűnő és utóbb tévesnek bizonyult konkrét tájékoztatást kapott, hiszen állítása szerint a szerződéskötéskor az árfolyamkockázat kérdésköre fel sem merült. Ilyen körülmények között pedig az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltételek érvénytelenségére megalapozottan nem hivatkozhat. Kiemelte, miután alaptalannak bizonyult a szerződés érvénytelenségére alapított kereset, nem állapítható meg az sem, hogy a felperes teljesítette a fizetési kötelezettségét, ezért az alperes jogszerűen tartja birtokában a törzskönyvet.

A pertárgy értékét 2 217 302 Ft-ban határozta meg, és ennek alapulvételével rendelkezett a perköltség és az eljárási illeték viseléséről.

A felperes fellebbezésében kérte, hogy az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az ítéletábra kötelezze az alperest a **(gppjmű forgalmi rendszáma)** forgalmi rendszámú gépjármű törzskönyvének és „0 Ft túlfizetésének a kiadására”. Változatlan álláspontja szerint az alperestől az árfolyamkockázat körében nem kapott tájékoztatást, kockázatteltáró nyilatkozat nem készült, továbbá sem az egyedi szerződés, sem pedig az Üsz. rendelkezései nem alkalmasak a Kúria 2/2014. PJE határozata 1. pontja szerinti tájékoztatás megtörténtének igazolására. Mindebből következően véleménye szerint érvénytelen az egyedi szerződés „mértékadó devizanem: CHF” kitétele és az Üsz. I.20. pontja. Ismételten hivatkozott arra, hogy az egyedi szerződés alapján nem állapítható meg a tartozás,

valamint a havi lízingdíjak deviza összege, ennek hiányában - figyelemmel az 1959-es Ptk. 205. § (1) bekezdésére - nem terhelheti az árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettség. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság a törzskönyv kiadására irányuló kereseti kérelem elbírálása kapcsán figyelmen kívül hagyta, hogy az Üsz. XI.4. pontjának érvénytelenségét bíróság közérdekű perben megállapította, álláspontja szerint ugyanis e szerződési feltétel érvénytelensége miatt az alperes havi 36 971 Ft lízingdíjnál többet nem terhelhetett volna ki. Előadta, 2007. decemberétől 2015. februárjáig 3 179 506 Ft fizetési kötelezettsége volt, amelyhez képest 4 380 505 Ft-ot teljesített, így túlfizetésének összege 1 617 302 Ft. Kijelentette, a többletteljesítés visszafizetésére nem kéri kötelezni az alperest, tekintve azonban, hogy szerződési kötelezettségét maradéktalanul teljesítette, az alperes köteles kiadni a lízing tárgyat képező gépjármű törzskönyvét.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárásban előadott védekezésének fenntartása mellett hivatkozott arra, hogy a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésének rendelkezései az ott megjelölt szerződésekre vonatkoznak, amelyek között nem szerepel a pénzügyi lízingszerződés. Előadta, a perbeli szerződés részét képező üzletszabályzat nem volt tárgya a közérdekű pernek, de az Üsz.-nek nincs is a fellebbezésben hivatkozott XI.4. pontja. Hangsúlyozta, ilyen szerződési pont érvénytelenségére az elsőfokú eljárásban a felperes maga sem hivatkozott. Kiemelte, az Üsz. II.7. pontja alapján jogszerűen tartja birtokban a gépjármű törzskönyvét.

A fellebbezés **alaptalan.**

A Pp. 253. § (2) bekezdése a fellebbezési eljárásban is érvényesülő kérelemhez kötöttség elvét rögzíti annak kimondásával, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálja felül. A felperes fellebbezési kérelme a perbeli gépjármű törzskönyvének, valamint „0 Ft túlfizetésének a kiadására irányul”. Kérelmét egyrészt arra alapítja, hogy - a tartozás és a havi lízingdíjak svájci frankban történő feltüntetésének hiányában - nem jött létre megállapodás a deviza konstrukcióban történő elszámolásra nézve, másrészt hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiányában érvénytelenek a szerződésnek a deviza alapú elszámolásra vonatkozó rendelkezései.

Az általános szabályok szerint a felperes keresetét az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig, kötelező jogi képviselő esetében - mint amilyenek a jelen per is minősül - a jogszabályban meghatározott kivételekkel az alperes ellenkérelmének előadását követő 30 napon belül változtathatja meg (Pp. 146/A. § (1) bekezdés, 146. § (1) bekezdés). A kereset megváltoztatását jelenti - a Pp. 146. § (5) bekezdésében meghatározott kivételektől eltekintve - a felperes olyan perbeli nyilatkozata, amellyel eltér a keresetlevelében megjelölt kereseti kérelmétől, vagy az érvényesített jogtól (jogviszonytól), illetve az érvényesített igény anyagi jogi alapjától, avagy mindezek ténybeli alapjától.

A felperes az elsőfokú eljárásban érvénytelenségi okként jelölte meg a lízingdíj illetve a törlesztő részletek devizában való feltüntetésének hiányát. Fellebbezésében ugyanezen tényalapra alapítottnak a szerződés létre nem jöttére hivatkozik, vagyis eltérő jogalapra alapítja érvényesített igényét, ami a fentiekben írtak szerint meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül. Érdeemi vizsgálata tehát eljárásjogi akadályba ütközik.

Ezért csupán megjegyzi az ítéletábra, érdemben vizsgálva is megalapozatlannak bizonyulna a felperesi álláspont. A szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges (1959-es Ptk. 205. § (2) bekezdés). A jelen ügyben a szerződés létrejötte szempontjából lényeges kérdésnek tekintendő a

deviza alapú konstrukcióban történő elszámolás. A perben nem volt vitatott, hogy az üzletszabályzat a szerződés részévé vált, következésképp az egyedi szerződés és az üzletszabályzat rendelkezései együttesen határozzák meg a szerződés tartalmát. Ennek alapján pedig kétséget kizáróan bizonyított a felek deviza alapú lízingszerződésben való megállapodásának a létrejötté. Ezt kifejezésre juttatja a szerződésben a mértékadó devizanemnek forinttól eltérő devizanemben - CHF-ben - történő meghatározása, valamint az üzletszabályzatnak a tényállásban ismertetett tartalmú rendelkezései (I.12., I.17., I.13., I.18., I.20.).

Az elsőfokú bíróság egyebekben helyesen állapította meg, hogy a felperes által előadottak a szerződés érvényességét nem érintik, maga a felperes sem jelölt meg olyan jogszabályi rendelkezést, amely a megjelölt okból a szerződés érvénytelenségét eredményezné.

A felperes fellebbezésében változatlanul arra hivatkozik, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozóan nem kapott tájékoztatást az alperestől, ezért a szerződésnek az általa megjelölt - a deviza alapú elszámolást, valamint az árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettséget megalapozó - rendelkezései érvénytelenek. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a fogyasztói lízingszerződések esetén is irányadóak a Kúria 2/2014. PJE határozatában foglaltak. Annak 1. pontja szerint a deviza alapú szerződés azon rendelkezésének tisztességtelensége, amely szerint az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Abban az esetben, ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az „átlagos fogyasztó” mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam ránézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, a vizsgált kikötés tisztességtelenségét az 1959-es Ptk. 209. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lehet megállapítani.

Megalapozott az az alperesi érvelés, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, miszerint az árfolyamkockázatról való tájékoztatást az alperesnek külön okiratban, az ún. kockázatteltérő nyilatkozatban kellett volna rögzítenie. A szerződéskötés időpontjában hatályos Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésének a rendelkezései a devizahitel nyújtására irányuló és ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmazó szerződésekre vonatkozik, a pénzügyi lízingszerződés tehát a törvény által meghatározott körön kívül esik.

Ugyanakkor az egyedi lízingszerződés „mértékadó devizanem CHF” és „fix deviza konstrukció” kitétele félreérthetetlenül jelezte, hogy a forintban feltüntetett havi törlesztő részletek összege változhat a futamidő során. Az üzletszabályzat I.12., I.17., I.18., I.20.b. pontjainak együttes értelmezése eredményeként pedig egyértelmű lehetett a felperes számára, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat fennáll, illetőleg hogy a kedvezőtlen irányú változás kockázata őt terheli. Az egyedi szerződésben ugyanis a felek meghatározták a mértékadó devizanemet, míg az üzletszabályzatban rögzítésre került a mértékadó devizanem (I.12. pont), a mértékadó árfolyam (I.18. pont), a fizetési kötelezettség árfolyamváltozásból eredő mikénti módosulása kiszámításának képlete (I.20.b. pont), és alkalmazásának feltételei is. Itt utal az ítélet tábla arra, mindenben egyetért az elsőfokú bíróságnak a I.20.b. pontban írt szerződési feltétel érvénytelensége kapcsán kifejtett álláspontjával, azt megismételni nem kívánja, csupán visszautal annak indokaira. Kiemeli, az üzletszabályzat I.20.b. pontja kifejezi a lízingbevevő fizetési kötelezettségének a deviza alapú elszámolás lényegéből fakadó változását, nevezetesen ha a lízingdíj nyilvántartási devizanemének forinthez viszonyított árfolyama változik, ez maga után vonja a lízingbevevő

fizetési kötelezettségének változását is, vagyis hogy neki kell viselnie az árfolyamkockázatot. A kamatváltozás II. üzletszabályzati pont megszövegezésének tartalmából egyértelműen megállapítható, hogy az ténylegesen a lízingbevevő fizetési kötelezettségének árfolyamváltozásból adódó módosulását szabályozza, amire a „kamatváltozás II.” szövegrész után szereplő „árfolyamváltozás” kifejezés is utal. E rendelkezés egyértelműen és átláthatóan tartalmazza, hogy a lízingbevevőnek a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében árfolyamváltozást kell fizetnie, amelynek nincs felső határa. Erre utal az üzletszabályzat I.19. pontjában meghatározott rendkívüli árfolyamesemény fogalma is, ami nem hagyhat kétséget a lízingbevevőben afelől, hogy az árfolyam szélsőséges mértékben is változhat.

A fogyasztót is terhelő együttműködési kötelezettségből eredően a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeire is tekintettel a lízingbevevőtől is minimálisan elvárható, hogy a nagy összegű, hosszútávra szóló pénzügyi ügylet jellegéhez, a vállalt kötelezettség mértékéhez igazodóan tájékozódjon a szerződés megkötése előtt (BDT2013. 2889), tanulmányozza át a szerződést, szükség esetén az általa nem érthető rendelkezésekről tájékoztatást kérjen (6/2013. PJE). Ha a felperes kellő figyelmességgel és körültekintéssel elolvasta volna az egyedi szerződést és az üzletszabályzatot, úgy az előzőekben megjelölt szerződési rendelkezések alapján fel kellett volna ismernie, hogy fizetési terhei előre nem látható mértékben is megnövekedhetnek.

A felperes előadásából az tűnik ki, hogy a szerződést felületesen olvasta el („nagyjából átfutotta”), ennek alapján annak több rendelkezése nem volt számára világos, ennek ellenére az ezekre történő rákérdezés után aláírta a szerződést. Állította, hogy az árfolyamváltozásról egyáltalán nem esett szó. Mindebből az következik, hogy a felperes számára az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezések világosak és érthetőek voltak, ha pedig mégsem, úgy az az együttműködési kötelezettség megszegését jelenti, emiatt pedig alappal nem hivatkozhat az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiányára.

Az alperes ellenkérelmében foglaltakkal ellentétben a felperes már az elsőfokú eljárásban (8. sorszám) hivatkozott az Üsz. - helyesen - VIII.4. pontjának érvénytelenségére. E rendelkezés érvényessége illetve érvénytelensége azonban a kereseti kérelem teljesíthetősége szempontjából közömbös. Az érintett szerződési feltétel ugyanis csupán arra jogosítja fel az alperest, hogy rendkívüli árfolyamesemény bekövetkezte esetén az így jelentkező árfolyam-különbözetet már a futamidő lejártát megelőzően kiterhelje a felperesre, így ennek a kikötésnek az esetleges érvénytelensége legfeljebb azt eredményezhetné, hogy a rendkívüli árfolyam-emelkedésből eredő többletfizetési kötelezettség sem terhelhető ki az eredeti futamidő alatt, hanem azt a futamidő letelte után kell a felperesnek teljesítenie a fix deviza konstrukcióra vonatkozó szerződési szabályok szerint. Magának az érintett szerződési feltételnek az esetleges érvénytelensége sem jelentené azonban azt, hogy a felperes mentesül az árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettség alól.

Az Üsz. I.1. pontja szerint a lízingbevevő a futamidő leteltével a lízingszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek teljesítését követően szerzi meg a lízingtárgy tulajdonjogát. A törzskönyv a jármű tulajdonjogát igazoló okirat (326/2011. (XII.28.) Korm. rendelet 81. § (1) bekezdés), következésképpen a szerződés eltérő rendelkezése hiányában az alperes mindaddig jogosult a törzskönyvet birtokban tartani, amíg a felperes a futamidő leteltét, illetőleg a szerződésből eredő fizetési kötelezettségének teljesítését követően a gépjármű tulajdonjogát nem szerzi meg. Miután a felperes érvénytelenségre alapított elszámolási igénye megalapozatlannak bizonyult, ez a feltétel a jelen ügyben ez idáig nem valósult meg.

Az ítélet tábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg a pertárgy értékét. A Pp. 24. § (1) bekezdésében foglaltak szerint ugyanis a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke irányadó. Jelen ügyben a felperes az 1 617 302 Ft megfizetésére irányuló marasztalási keresetét a szerződés érvénytelenségére alapította azzal, hogy az érvénytelenség alkalmazandó jogkövetkezménye a szerződés hatályossá nyilvánítása, amelynek keretében elvégzendő elszámolás eredményeként a követelt összegű túlfizetés mutatkozik a javára. Az alperes szerint viszont a felperesnek áll fenn tartozása vele szemben, ezért a keresettel érvényesített követelés az alperes marasztalásán túl annak a megállapítására irányuló igényt is magában foglalja, hogy a felperesnek nem áll fenn tartozása az alperessel szemben. Ebből következően a lízingszerződés érvénytelenségére alapított keresethez kapcsolódó pertárgyérték egyfelől a felperes által követelt összegből (1 617 302 Ft), másfelől abból a követelésből áll, amelyet az alperes a felperes még fennálló tartozásaként nyilvántart (a felülvizsgált elszámolás adatai szerint 26 hónap x 36 971 Ft + 1 hónap x 12 320 Ft = 973 566 Ft), s amely tartozást a felperes ugyancsak vitat. Ezen felül a felperes a törzskönyv kiadására is kéri kötelezni az alperest, ami az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján meg nem határozható pertárgyértékű (azaz az illetékalap szempontjából 600 000 Ft értékű) követelésnek minősül, így mindezek alapján az elsőfokú eljárás pertárgyértéke mindösszesen 3 190 868 Ft-ban határozható meg. E pertárgyérték alapján a felperes részére engedélyezett illetékfeljegyzési jog folytán a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték összege az Itv. 42. § (1) bekezdése alapján 191 452 Ft, amelyet pervesztességére tekintettel a felperes köteles megfizetni, ezért az ítélet tábla a felperes által fizetendő eljárási illeték összegét ennek megfelelően felemelte a Pp. 253. § (3) bekezdésben írtakra figyelemmel.

A magasabb pertárgyérték alapján az alperes javára magasabb összegű elsőfokú perköltség lenne megállapítható, alperesi fellebbezés hiányában azonban az elsőfokú ítélet erre vonatkozó rendelkezését az ítélet tábla nem módosíthatta.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben, a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A fellebbezési eljárás pertárgyértéke a fentebb kifejtettek figyelembevételével 1 573 566 Ft (alperes által nyilvántartott tartozás: 973 566 Ft + törzskönyv kiadása: 600 000 Ft). Az ehhez kapcsolódó 125 885 Ft másodfokú eljárási illetéket az Itv. 74. §-a alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján - fellebbezése sikertelenségére figyelemmel - a felperes köteles megfizetni.

Az eredménytelenül fellebbező felperest kötelezte továbbá az ítélet tábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes jogi képviselőjével felmerült - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a szerint megállapított ügyvédi munkadíjból álló - másodfokú perköltségének a megfizetésére.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

S z e g e d , 2016. október 19.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.. Tóth Gabriella sk.
előadó bíró bíró

